

ВІДГУК

офіційного опонента доктора педагогічних наук, професора Бойчука Юрія Дмитровича на дисертацію Благий Ольги Сергіївни «Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти

Актуальність теми дослідження. У сучасних умовах катастрофічного погіршення здоров'я населення, масового поширення захворювань людей, пов'язаних із вживанням неякісних та екологічно забруднених продуктів харчування, зростають професійні вимоги до майбутніх інженерів-технологів харчової галузі. Сучасна концепція підготовки таких фахівців значно розширює та конкретизує вимоги до майбутньої професійної діяльності, використання величезного арсеналу здоров'язбережувальних та здоров'язміцнювальних технологій для профілактики захворювань аліментарного походження, розробки харчової продукції оздоровчого призначення.

У зв'язку з цим, спектр здоров'язбережувальних завдань, які повинні виконувати інженери-технологи харчової галузі у навчальній та майбутній професійній діяльності, розширюється і вимагає не тільки ґрунтовної теоретичної та практичної підготовки, але й умінь творчо підходити до розв'язання різних проблем, умінь їх критично аналізувати, порівнювати, оцінювати та вирішувати в нестандартних ситуаціях, виявляти причинно-наслідкові зв'язки й прогнозувати події та явища. В цих умовах набуває актуальності проблема формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі.

Незважаючи на це, дослідження означеної проблеми здійснюється фрагментарно, відсутні роботи, в яких науково обґрунтовані саме поняття, зміст та методичні засади формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі.

Тому тема дисертаційного дослідження є вельми актуальною як з наукової, так і з практичної точки зору.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертаційній роботі. Науковий апарат дослідження сформульовано чітко та коректно. Предмет дослідження - методика формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі. Мета полягає у підвищенні рівня сформованості здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі шляхом теоретичного обґрунтування, розроблення та експериментальної перевірки методики її формування в процесі професійної підготовки цих фахівців – відповідає темі дослідження. Завдання та гіпотеза узгоджені з метою та темою. Сукупність методів – теоретичних та емпіричних – відповідає поставленим в роботі завданням.

Логічно та послідовно викладено результати теоретичних досліджень. Для вирішення основних завдань дисертаційної роботи автором проведено аналіз нормативних документів, теоретичний аналіз праць вчених, в яких розкрито загальні положення професійної підготовки та формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі.

Висновки щодо ефективності розробленої методики формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі, спираються на результати теоретичного та експериментального дослідження, вони зважені та обґрунтовані.

Основні результати дослідження було впроваджено в навчальний процес Української інженерно-педагогічної академії, Харківського державного університету харчування та торгівлі, Харківського торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету, що засвідчує практичну цінність проведеного дослідження.

Достовірність результатів дослідження. Повнота використаних джерел інформації, вибір методів дослідження, адекватних поставленим завданням, розроблена методика здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі, чітко визначені критерії та показники її сформованості, застосування різноманітних емпіричних методів дослідження, репрезентативність вибірки для педагогічного експерименту дозволяють вважати отримані результати вірогідними.

До **основних нових наукових результатів** дисертації слід віднести теоретичне обґрунтування, розроблення та експериментальну перевірку методики формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі, яка ґрунтується на забезпеченні єдності компетентнісного, системного, діяльнісного та задачного підходів до професійної підготовки цих фахівців; інтеграції медико-фізіологічної, біологічної та технологічної складових змісту їхнього навчання, що дозволяє підвищити якість формування знань, умінь, навичок та професійно важливих якостей зі здоров'язбереження.

Цінним надбанням дисертаційної роботи стало обґрунтування та використання диференційно-інтегрованого методу формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі, який складається з двох етапів засвоєння змісту навчання (перший етап передбачає засвоєння медико-фізіологічної, біологічної та технологічної складових змісту навчання, другий етап – інтегроване засвоєння цих складових змісту), що дозволяє здійснити поетапний перехід від репродуктивної до творчої діяльності студентів;

Заслуговує на увагу уточнення сутності здоров'язбережувальної компетентності інженерів-технологів харчової галузі як інтегративної здатності фахівця застосовувати набуті ним знання, уміння та навички, сформовані професійно важливі якості у професійній діяльності, яка спрямована на збереження, розвиток та оздоровлення споживачів шляхом

розроблення та впровадження у виробництво оздоровчої продукції харчування.

Позитивної оцінки заслугоує розробка і впровадження дисертанткою системи професійно-орієнтованих задач, що спрямовані на формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі на основі інтеграції медико-фізіологічної, біологічної та технологічної складових змісту навчання;

Отже, дисертаційна робота відповідає вимогам щодо наукової новизни одержаних результатів.

Теоретичне і практичне значення отриманих результатів полягає в розробленні та впровадженні методики формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі в процесі навчання дисциплін «Основи здоров'язбереження», «Технологія виробів та організація підприємств ресторанного господарства», «Технологія та організація харчової галузі», «Інноваційні технології в харчовій галузі»; системи професійно-орієнтованих задач, навчально-методичного посібника з формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі.

Повнота викладу наукових результатів дисертаційної роботи в опублікованих працях. Авторка має достатню кількість публікацій, які повно розкривають зміст роботи. Результати дослідження висвітлено в 27 наукових публікаціях дисертантки (з них 21 одноосібна), у тому числі 1 навчально-методичний посібник; 7 статей – у провідних наукових фахових виданнях України; 3 статті – у зарубіжних періодичних виданнях; 1 стаття – у виданні України, що включено до міжнародних наукометричних баз; 15 тез – у матеріалах наукових конференцій. Напрями видань відповідають темі дисертаційної роботи.

Відповідність структури дисертації вимогам щодо кандидатських дисертацій. Структура дисертації та її обсяг відповідають вимогам до

кандидатських дисертацій. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних літературних джерел (298 найменувань, з яких 8 – іноземними мовами) та 13 додатків на 85 сторінках. Обсяг основного тексту дисертаційної роботи (322 сторінки) відповідає вимогам. Назва роботи відповідає її меті, змісту й експериментальним дослідженням. Зміст і структура автореферату цілком відповідає змісту та структурі дисертаційної роботи. Автореферат повністю відтворює головні результати та висновки дослідження.

У дисертаційному дослідженні повністю вирішені поставлені в роботі завдання; наукова новизна дослідження та його теоретичне значення не викликають сумнівів; одержані експериментальні дані доводять доцільність використання запропонованого теоретичного підходу.

Разом з позитивною оцінкою висловимо окремі **зауваження щодо змісту дисертації:**

1. У роботі бракує ґрунтовного аналізу наукових досліджень зарубіжних учених з питань формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі.
2. У дисертації таблицю 2.3 (стор. 95) бажано було віднести до додатків.
3. Для більш наочного уявлення можна було представити модель розробленої методики формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі.
4. Результати експериментальної перевірки ефективності методики формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі доречно було подати у вигляді графічних залежностей.
5. З метою посилення практичної значущості дослідження необхідно було навести у додатку навчальні програми дисциплін «Основи здоров'язбереження», «Технологія виробів та організація підприємств

ресторанного господарства», «Технологія та організація харчової галузі», «Інноваційні технології в харчовій галузі».

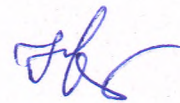
6. Уважаємо за доцільне конкретизувати тематику поліфахових лекцій.

Проте, сформульовані питання мають дискусійний характер і викликані лише потребою з'ясувати позицію автора щодо них.

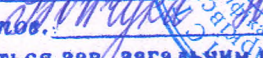
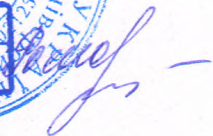
Загальний висновок. Дисертаційне дослідження Благій О. С. робить гідний внесок у розробку практичних шляхів формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі. Це фундаментальна, завершена науково-дослідна робота, виконана в контексті нових наукових підходів до теорії і методики професійної освіти. Ураховуючи актуальність теми, наукову новизну отриманих результатів та їх теоретичну і практичну значимість, а також відповідність поданої роботи вимогам «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ за № 656 від 19.08.2015 р. та за № 1159 від 30.12.2015 р.), що дає підстави для присудження **Благій Ользі Сергіївні** наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Офіційний опонент:

доктор педагогічних наук, професор,
проректор з наукової роботи,
в.о. завідувача кафедри спеціальної,
інклюзивної і здоров'язбережувальної освіти
Харківського національного педагогічного
університету імені Г. С. Сковороди

Бойчук Ю. Д.

Підпис тов.
засвідчується зав. загальним адмін. ком.

12.06.2018 р.